Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

 کتبخانهٔ اجتهاد عدد ١٤

عبدالاحرار طاهر

معلومی اعلام

برحق ملی‌نی جمعیتسزلره قارشی مدافعه ایچون یازلمش
بر مکتوب در

« وشاورهم فی الامر »

صدق الله العظیم

فئـ: یارم قراتق

مصر

مطبعهٔ اجتهاد

١٩٠٨

کتبخانهٔ اجتهاد عدد ١٤

عبد الاحرار طاهر

معلومی اعلام

برحق ملی بی حمیتسزلره قارشی مدافعه ایچون یازلمش
بر مکتوب در

« وشاورهم فی الامر »
صدق الله العظیم

فی: یارم فرانق

مصر
مطبعهٔ اجتهاد
١٩٠٨

کتبخانهٔ اجتهاد

نشر ایدیلان دیکر اجزاسی:

أسامی :	عدد صحائف :	فیئاتلری :
شبلیون محبوسی	۳۸ (مصور)	۱ فرانق
حکمدار وأدبیات	۳۵٤ (مصور)	۵ »
کیزلي فعالر	۳۱	۱ »
ایکی امل	۳۲	۱ »
فنون وفلسفه	٤۹	۱ »
الجزیره مکتوبلری	٤۳	۱ »
ایقاظ مسلم	۱۱۷	۲ »
اویانکز، اویانکز	۲٦	۵۰ سانتیم
فتاواي شریفه	۲۲	۳۰ »
قهریات	۱۲۸	۲ فرانق

تاریخ اسلامیت (جلد اول وثانی ، طبعنه باشلادي)

اجتهاد

علمی ادبی، اجتماعی مجموعهٔ اسلامیه

مدیری : دوقتور عبدالله جودت

هرآی ۳۲ صحیفه اولاراق چیقار. ایکینجي سنه سنك آلتینجی نسخه سی چیقدي. اکثر نومرولر مشاهیرك رسملرینی حاويدر. آبونه سی ۱۰ فرانق ، روسیا ایچین سنه لك آبونه ٤ روبله در آدرەس:

Revue Idjtihad, Caire

تلفون . ۲٤٦٥

افادهٔ طابع

قاتل لر، جانی لر، یالکز انسانلرك حیاتی سوندورن واکثریسی بیر احتراص جنون احکامك سائقهٔ مقاومت سوزیله مرتکب جنایت اولان بدطالعلر دکلدر. جهنمی"، طاعونی" قاتل لر، جانی لر، اونلردرکه مفکرهٔ بشری أولدورمه یه تصدی ایدرلر، افکار معصومهٔ أنامی زهرلرلر. قاتل لرك جانی لرك اشنعی بو جانی لر، بو قاتل لر در. (معلومی اعلام) ایشته بویولده بیر جنایته قارشی آتیلمش بیر نعرهٔ غضب در ؛ بو نوعدن بیر قاتلك یوزینه عشق اولونمش بیر توقات در. (معلومی اعلام) ی یازان أللر طوپراق اولدی ظن ایدرلر : محرر شهیدك ألی نوره تحول ایتدی، بیر ییلدیریم اولدی . ، عبد الحمید ثانی کبی بیر مستبد سفیلك خوشنه کیتمك ایچین، « وَشاورهم في الامر » آیت جلیله سنه تعرض ایدن خذله یی، او مبارك أل، اونوردن الی الابد توقاتلا یاجاق در:

« وان النار بالعودین تزکی
وان الحرب اولها الکلام ! »

مایس ۱۹۰۸ مصر

عبد الله جودت

مقدمه

مطالعهٔ عمومیه‌یه عرض اولنان شو مکتوبك احتوا ایتدیکی مباحث ذاتاً وقتیله اثبات ایدلمش برطاقم حقیقتلردر . اوقویان بیلدیکندن فضله برشی اوکرنمیه‌جك ؛ یالکز ، مواجههٔ عامه‌ده تحقیر ایدلمش اولان استقبال امته — اکر ناموس وحمیتی وارسه — برکره دها آجیه‌جقدر.

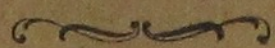
بو مکتوبی تحریر ایدرکن قلممك جریان طبیعیسی برقاچ نقطه‌ده انقطاعه اوغرادی . چونکه اودقیقه‌لرده استبدادك شدائد بی رحمانه‌سیله جکردر سونکولرینه معروض بولنیوردم . نظرمده هیچ براهمیتی اولمایان حیاتمی دکل ، مقصدمی محافظه ایتمك ایچون احتیاطپرورلك کوسترمك ایسته‌دم . بواحتیاط ایسه حقیقتده اقتحامدن باشقه برشی دکلدر.

اثرك موضوع وماهیتنی برسوزده خلاصه ایده‌یم : بومکتوب ، معصوم برجهلك خبیث بر علمه قارشی اظهار ایتدیکی برنفرت جدیه‌نك آثارینی ارائه ایدر . بونك ایچوندرکه نشرینه جرأت اولندی .

وطنك خراب بر کوشه‌سی فی ١٦ حزیران ١٣١٢

مجلس امور صحیه رئیس ثانیسی عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینه مکتوب

٢٠ مایس ١٣١٢

عطوفتلو افندم حضرتلری ،

آمریقا جماهیر متفقه‌سندن (لوویزیان) پارلامنتوسنه متعلق و براسپانیول اثرندن منقول بررسمه دائر بعض ایضاحاتی و بو مناسبتله عموم پارلامنتولر واصول مشورت حقنده بر طاقم افکار ومطالعاتی حاوی اولمق اوزوه (ترجمان حقیقت) غزته‌سنك ١٩ نیسان ١٣١٢ تاریخلی نسخه‌سنده بر مقالهٔ مفصلهٔ عطوفیلری منظور اولدی .

کالك فضیلتلرینك بو محصول نوینیله جریحه‌دار اولان قناعت وجدانیه‌می تشریح ایتمزدن اول شو حقیقتی عرض واعتراف ایلرمکه بو مقاله یوم تأسسندنبری افکار ومطالعات حکیمانه‌لرینك تشهیرکاه بدایعکستری وبناء علیه جرائد عثمانیه‌نك اك ممتاز ومعتبری اولان ترجمان حقیقت غزته‌سیله امتك نظر مطالعه‌سنه عرض ایدلمه‌مش اولسه‌ایدی . اثرخامهٔ عطوفیلری اولدیغنه اینانه‌جق بر آدم بولنمق شویله طورسون ، فضائل

جلیله‌لرینك ذات سامیلرینه تأمین ایتمش اولدیغی شان وشرفی
چکه‌مین بعض ارباب حسد طرفندن تصنیع اولندیغنه حکم
ایدیله‌رك . مباحثه‌یه دکل. مطالعه‌یه بیله لایق کورلمزدی .
فقط ترجمانك بوبابده‌کی دلالت صریحه‌سی اویله بر ذهابه میدان
وامکان براقیور .

اول باول اثرك موضوعیله منشئی بیننده بر مناسبت آرادم.
خاطرمه (کوبا) آطه‌سی عصیانی مناسبتیله اسپانیا ایله جماهیر
متفقه آراسنده حالا موجود وهرصورتله اثر نمای اشتداد
اولمغه مستعد بولنان اختلاف کلدی. اونجیب اندلسی، اهالیسیله
مدنیتیله، استقبالیله برلکده محو ایتمش اولان جبار اسپانیانك
زیربار استبدادنده ایکله‌مکدن اوصانه‌رق حقوق وحریتی
عدالت بشریه‌نك حال حاضرده‌اك مشروع واسطهٔ تأمین
واستحصالی اولان سلاح ایله طلب ودعوی ایدن (کوبا)
ارباب انقلابنه امریقا جماهیر متفقه‌سی طرفندن اخیراً کوستریلان
جمیلهٔ مأیوس نوازانه‌نك اسپانیالی بر محرر ویا مصوره ایراث
ایده‌جکی سوء تأثیر بو رسمك مولدی اوله بیله‌جکنه حکم
ایتدم. لکن بر عثمانلی حکیمنك بو خصوصده‌کی سعی بایغی
بنده‌کزه ـ معناسز دکل‌سه‌ده ـ غریب کوروندی .

برادعا وار : کویا بعض اعاظم عثمانیه ـ الله کوسترمسین ـ

بومبنای عظیم دولتی هدم ایله انقاضندن مستفیداً ولمق ایسترلرمش
بوادعایی وقتلی وقتسز، حقلی حقسز ترویجه چالیشانلر ذات عطو
فیلرینك ده اومنفعتجویان بی حمیت میانه نام عالیکزی قید ایتدیر
مك تشبث وتنزلنده بولندیغکزی ادعا وبناءً علیه، باطل بر دعوایی
محق کوسترمك ایچون یازلمش اولان بومقاله‌یی ــ جرح وابطالی
ناقابل بر دلیل کبی ــ الارینه آله‌رق علیهکزده استعمال ایتمکه اجترا
ایایه‌جکلردر. بوکا آجیرم. بغداد چوللری، ردوس زندانلریله
ابتدا ایدن بر حیات فعالانه‌نك بودرکهٔ مسکنته دوشمسنه پك بیوك،
پك جدی، پك درین تأثرلرم واردر .

اصول مشورت علیهنده شرعك، عقلك، تاریخك، تجربه‌نك
وبونلردن باشقه کوز اوکنده طوران برچوق حقیقتلرك قبول
ایده‌میه‌جکی برسوری متحکمانه ومتهکمانه افکار ومطالعاته خاتمه
چکن شوفقره‌یی نظر دقت عطوفیلرینه اعاده ایلرم .

«... اکر صحایف تواریخه مراجعت ایلیوب‌ده اسکندر
کبیرلر، جنکیزلر کبی سلیم اوللر کبی، برنجی ناپولئونلر ودلی پترولر کبی
شان وشوکت عسکریه‌لرینی جهانه تعمیم ایله برابر ساکاً موفق
اولدقلری اصلاحاتی ده بتون عقلای جهانه بکندیرمش وبناءً علیه
(بیوك) عنوانی بحق احراز ایامش اولان ذواتك بونجه
موفقیتلری پارلامنتو سایه‌سنده اولمدیغی ...»

بیلمم که (سندی باطل اولور باطل اولان دعوانك) حقیقتنی
بر کره ده ذات عالئ عطوفیلری می اثبات ایتمك آرزو بیوریورلر،
نه در! اصول مشورتك مضرتنی، چنکیزك افعالنی محو ایتمك وشخصنی
بیوك کوسترمکله اثباته چالشمق، ارواح اسلاف واخلافدن
تألم واستخفاف خنده لری صورتنده بر نشانهٔ تقدیر واستحسان
بکله مکدر. هله بز – که ترکلرك حقیقةً جدیتبرور اولادی
یز – دشمن انسانیت وقاتل عمران ومدنیت اولان چنکیز
کبی بر بلای ذی حیات ایله. خلافت کبرایی دوشدیکی مذلتدن
الك ذی شوکت بر سلطنتله دوشا دوش اقبال اولمق درجه لرینه
اعلا ایله رونق قدیمنی بحق اعاده ایدن سلیم بلند آمالك یان
یانه کتیرلمسنی اصلا آرزو ایتمیز.

اسکندر میراث یدی بر جهانکیردر. دور اقبالنه بر شرف
جاودانی بخش ایدن حکمانك صحبت ورفاقتیله کامیاب اولدیغی
زمانلر آنلرك نصایح عالمانه لری سایه سنده موفق اولوردی.
وقتا که توالی ایدن مظفریاتی مجبول اولدیغی حرص شانی، حس
غروره قاب ایدی؛ وقتا که اوحقبین وحقکو مشاورلری
استثقال ایله شخص وافعالندن تنفیر ایلدی، او بیوك اسکندرده
دعوای الوهیتله حیثیت انسانیه سنی ترذیل وتذلیل ایتمك کبی
کچوکلکلردن باشقه برشی کوستره مدی.

کورولیور که اسکندر سایهٔ مشورتده تأیید ایتدیکی
حکومتنك زمام اداره سنی ید استبداده تودیع ایتدیکی کوندن
اعتباراً ممالك موروثه ومفتوحه سی ایچون دهشتلی بر دور
انقراض باشلامشدر.

اسکندرك رأی منفردیله ساحه آرای حصول اولوب ده
اخلافك اقبال وسعادتنه خدمت ایتمش نه کبی اصلاحات
وموفقیات واردر بیلمم!

چنکیزی کیچه لم، چونکه او ایکی آیاقلی جانوره ایلك دفعه
اولمق اوزره انسانلر آراسنده بر موقع قبول وامتیاز کوستریلیور.
فقط هرکس امیندر. سزده امینت بیوریکزکه چنکیزك بو
مظهریتی هم ایلك هم صوك شرفیدر. بو تقدیر ناصواب،
اقامه ایتدکلری شاهدك کاذب اولدیغنی ثابت اولان مدعیلر کبی
اصحابنه ایراث یأس وحجاب ایتسه کرك!

ناپولئون حریتك بر ولد نامشروعی اولدیغندن دهای فطریسی
کندیسنی طوغریدن طوغری یه حریت علیهنده بولنمقدن منع
ایتمك ایجاب ایدردی. نصلسه ایده مدی. غلیانه کلمش اولان
اوروپایه کوستردیکی چین جبینلر آراسنده ملتنه روی ابتسام
کوستره مه مسی سبب فلاکتی اولدی. او بیوك چهره یه ابتسام
تواضعکارانه، اشمئزاز وقورانه دن زیاده یاقیشردی. تقدیر

ایلیه‌مدي. سایه سنده یتشدیکی حریتك انعامنه کفران ایله مقابله ایتدیکیچون جهانکیرلك تختندن (سنت ألن) قبالرینه قدر دوشدی. و مسقط فلاکتنده « درت خشب پاره ایله بر پارچـه قدیفه » صورتنده تصویر ایله ضمناً تحقیر ایتمش اولدبنی تخت حکومتدن‌مهجوریتنه آغلایه آغلایه جان‌ویردی. بناءً علیه اوشوکتلی دربدرك اصلاحات وترقیاتي تخریب وسقوطدن عبارت قالیـور. بونك‌ده اسبابنی انکلتره ایله اوروپانك مساعیٔ متوالیه‌سندن زیاده کندی مسلك وافعالنده آرامق ایجاب ایدر.

بیامم‌که ناپولئون فرانسه‌نك قدرت واستعدادی خارجنده نه کبي اصلاحاته موفق اولدی. هله برملیونی متجاوز فرانسز اولادینی محاربه میدانلرنده جان چکیشر برحالده براقه‌رق (سنت ألن) ه چکلمك وحق وحیثیتنه تماماً مالك اولان حر فرانسه‌یی بر مراقبهٔ دولیه آلتنه قویمق کبي بری خصوصی، دیکری عمومی ایکی نتیجهٔ الیمه تولید ایتمش اولان چیلغنجه‌بر مسلك اداره‌دن نه کبی بیوکلکلر کورولدیکنی هیچ بیامم:

فرانسـه ایلك جمهوریتنده بتون اوروپایه قارشی طوردی. صوك جمهوریتندایسه، مثلا، «ماداغسقار» جزیره‌سنی فرانسه مـتملکاتنه الحاق ایتمك کبی ممدکتنه ناپولئونك غلبات عدیده

سندن زیاده فوائد مادیه تأمین ایدن بر مظفریتی سس‌سز، صداسز احراز ایتدی. داخلی اختلافلر ایسه قوای اداره آراسنده برموازنت دائمه وسالمه تأسیس ایتمکده اولدیغیچون اداره‌یي اشکال ایتمـك شویله طورسون، عادتا تأییـد وتسهیل ایدر.

دلی پترو حیوان کبی برملتی آدم ایتمکه‌تشبث ایلدیکی زمان Aventurier فقط خیرخواه مستشارلرك نصایح واخطاراتنه تبعیتله حرکت، یعنی اصول مشورته ماتنك‌قدرت واستعدادینه کوره رعایت ایلردی. (بیوك) نامنی احرازایتمسی تأییداستبداد ایلمسندن دکل، « دیدیکم اوله‌جق، ایسته‌دیکم یاپیله‌جق ! » کبی طفلانه بر طرز مهلك اداره‌یی ترویج والتزام ایتمه‌مسندن متولد بر موفقیت‌در. اونك ایچوندرکه اخلافك لعنتندن‌زیاده تقدیرینه مظهر اولدی، مع مافیه بوکون روسیه‌نك استقبالی مثلا زیر بار استبدادنده ایکاه‌ین لهستانك آتیسی قدر مؤتمن دکل‌در. اقوامك واغون کبی یکدیکره مربوط اوله‌رق هیئت دولتك برشومندوفر قطاری صورتنده یالکز برامر واشارتله حرکت ایتمسنه انسانلق مانعدر.

وارسین روسیه بودقیقه‌ده چین‌خاقانی، قوره حکمدارینی، دها بیوکلرینی، دها کچوکارینی زیر جناح غرور وحمایتنه آلمغله

عالمیانه افتخار ایتسین، وارسین رومادن زیاده بیوسون ، قدر، کندیله مسابقته قالقیشان او حکومت ایچون دهشتلی بر دور انقراض حاضرلایور . اونك ، یانی باشنده‌کی اسوەچ قدر مصون بر استقباله مالك اولمادیغی بزجه محققدر . [*]

« زمانمزده ژاپونیالیلر دخی بو اصولي تجربه‌یه قالقیشه‌رق زیانی نفعه غالب اولدیغنی کورور کورمز عقللرینی باشلرینه آلمشلردر » بیورولیور .

ماضینك ردای نسیانی ایچنده کیزله‌نن حقایقه کوز کوره‌بو قدر تبدیل صورت ایتدیرمك کفایت ایلمیورمش کبي . برده کوز اوکنده طوران حقیقتلرك تغییر شکل وماهیتنه چالشمق عوامك جهل وغفلتدن استفاده‌یه تنزیل ایلمك دیمکدر . یکرمی بش سنه‌دن بری تنویرینه چالشدیغمز افکار عمومیه‌ده‌کی جزئی برشعلهٔ انتباه واستعدادی سوندورمکه بذل مساعی ایتمك عجبا نصل بر مجبوریت الیمه‌دن نشئت ایتدي !

سوندورمه اوز الکله یاندیردیغك چراغی !

ژاپونیانك، نظر حکمت عطوفیلرنده تحقق ایدن زیانی یکرمی بش سنه اول بداوت آباد اولان مملکتك شمدی بستانسرای

---

[*] محرر مقتدرك شو نظر آتي شمولنی، روسیا — ژاپونیا محاربه‌سیله‌دشلن خراج ادارهٔ روسیه کوستردي. [للطابع]

عمران ومدنیت اولمسی میدر؟ یوقسه اون مثلی بیوکلکنده‌کی اوقوجه چین پیغیننی بر ضربه ایله تارمار ایتمسی می ؟ ژاپونیا اقصای شرق دکزلرینك حاکم یکانه‌سي اولمغه حاضرلانیور، اوروپانك قدر له‌دعوای مسابقته قالقیشان ذی قدرت حکومتلری منتهای شرقده آچیلان کوزلرك نشر ایتدیکی بوشعلهٔ دها قارشیسنده مبهوت طوربوو ؛ بش عصردن بری اقوام عمومیه‌نی کندی احتیاجات وحظوظاتنه آلت استحصال اتخاذ ایتمش اولان اوروپا، ماضینك اعماق خفاسندن استقبالك ذروهٔ علیاسنه ناکهان بر صورتده آتلمش اولان ژاپونیادن بحق قورقیور : بو قدر شوکت وترقی — که هپ هیئت مبعوثانك سایهٔ اجتهادنده حاصل اولمشدر — نفعه غالب زیان صورتنده‌می تلقی اولنه‌جق !

ابنای امتی ایقاظ ایله مبنای دولتی دها صاغلام اساسلره استناد ایتدیرمك نظر حکمت وسیاستده ضرر عد اولنسه‌بیله بز (یعنی خیر ایله شرك بینني فارق اوله‌میه‌جق درجه‌ده جهل ومسکنت ایچنده قالملری مطلوب اولان ترکیالیلر) او ضرری شوق وتهالکله آرزو ایلرز !

ذات عالیٔ عطوفیلرینه جرأتیاب خطاب اولورکن مقالهٔ علیه‌لرینك ماهیتنی ، ینه کندی محتویاتنی تشریح وتوضیح ایله

تعیین ایده‌رك ، خارجدن دلائل تحری ایتمك كبی بر تجاوز حدناشناسانه‌دن توقی ایلمك مسلك سلیمنی التزام ایتمه‌مش اولسه‌یدم اصول مشورت خارجنده اداره اولنان دولتلرك اسباب ضعف وانقراضنی برر برر تشریح ایله اثبات دعوی وپارلامنتولره مالك اولان امم مسعوده‌نك آن بآن تعالی ایلین شوكت وشاننی توضیح ایله تنویر مدعا ایدردم. فقط حقیقتلری تحریف وتأویل یولنده مصروف اولان مساعیء حكیمانه‌لرینك تضمن ایتدیكی مواد خارجنده دلائل آرامغه لزوم كورمدم. بونده، ذات عالیلرینه اولان احترام مخصوص تلمیذانه‌نك ده مهم بر دخل وتأثیری اولسه كرك .

مدحت افندی حضرتلری ! (مدحت) نام جایانه قسم ایدرم كه بر ملته بوقدر حقارت واهانت كناهدر . خصوصیله او ملت كندی ملتی اولورسه ...

استقباله بوقدر مهلك ضربه‌لر اورمق حقه كران كلیر؛ اللهی انجیدیر . برزمانلر لزوم ومشروعیتنی اثبات ایچون جلدلر یازمش اولدیغكز حریت ومشورت علیهنده بولنمقدن توقی ایدیكز كه كندی شان وشرفكزی ینه كندیكز محو وكتمام ایتمش اولمیه‌سكز!

سوزلركز اخلافك سمع اطلاعنه واصل اولسه بیله اوراده

بر موقع قبول احراز ایده‌میه‌جكندن بو خصوصده مصروف اولان مساعئ نامقبوله‌كزه آجیمامق الدن كلیور . بر حقیقتشناس « انسان هر كسی آلداده‌بیلیر . یالكز بر كیمسه‌یی آلداده‌مز كه اوده نفسیدر » دیمش . بالطبع سزجه‌ده اویله‌در .

راهب « فنه‌لون »ك آثارینی مطالعهٔ حكیمانه‌كزله شرفیاب ایلمكده اولدیغكزی مقالهٔ عالیه‌كزده بالمناسبه ویا بلامناسبه بیان بیوریور سكز . « تلماق »ك اوچنجی فصلنده‌كی پیغمالیون تابلوسنی بر كره دها مشمول نظر حكمت بیورورمیسكز ؛ یكرمی بدی عصر اولكی زمانك ایكی عصر مقدم تصویر اولنان احوالنه دقت اولنسه، فنه‌لون موده‌لنی بوكونكی حال وهیئتدن آلمش ظن اولنور . پیغمالیونك اضطرابی، اندیشه‌سی طبیعیدر . او حال حقیقت اولدیغیچون بوكونده عینی شكل ایله منظور اولیور . چونكه « علم الروح » ایله « علم وظائف الاعضا » عصر اخیرك زادهٔ اجتهادی اولسه بیله اعضانك تأثرات ووظائفی خلقتله برابردر نه‌یی عرض ایتمك ایسته‌دیكم حالده افاده ایلیه‌مدیكمی عرفان خفایا شمول عالیلری هر كسدن اعلی تعیین ایده‌بیلیر [*]

فنه‌لون L'Etat,e'cst moi صورتنده تشخص ایدن بر

---

[*] مقدمه‌ده بیان ایتدیكم انقطاعاتدن برینه قلم بوراده دوچار اولمش ایدی .

حکومت کیفیه‌نك دور غلیاننده بیله حقیقتلری تغییر وتحریف
ایتمکه تنزل کوسترمه‌مش . یکرمنجی عصر معرفتی استقباله
حاضرلانان ذات عالی عطوفیلری ده آنك مسلك وحرکتنی
تقلید ایده‌رك خدمات مقدمه‌کزك تأثیراتنی بو صورتله کندیکز
محو وتعدیل ایتمکه چالشماسه ایدیکز البته والبته معاصرین
واخلافك ممدوح ومشکوری اولوردیکز .

بز ، اللهك امر ، پیغمبرینك توصیه ، خلفای کرینك
اتخاذ بیورمش اولدیغی اصول سالمهٔ اداره‌یی ، اوستنه نه‌قدر
قالین پرده‌لر چکیلیرسه چکلسین ، ینه‌ اك خفی لطافتلریله
الك جاذب صورتلریله طانیرز . کوکللرمزك اوشاهد سیاسی
ایله ازلی آشنالقلری واردر !

مسلك حکمتده ، مهدن لحده قدر ثبات ایتمش اولان
سعدی مرحوم . ملوکه قارشی استعمالنی وجائب انسانیه
دن عد ایتدیکی لسان حقیقی ، مداهنه یولنده فدای سر
وجان ایتمش برشاعر خاسری [۱] مؤاخذه صره‌سنده
شو صورتله ایضاح وتعیین ایتمشدر ، دیمشدرکه :

چه حاجت که نه کرسیء آسمان
نهی زیر پای قزل آرسلان

---

[۱] ظهیر فاریابی

مکو : پای عزت برافلاك نه
بکو : روی اخلاص برخاك نه .
بطاعت بنه روی برآستان
که اینست سجادهٔ راستان !

سزده بو اثر ممدوحه اقتفا بیوروکز . یوقسه خدمتکزك
عکس تأثیری کورولمك محتمل وبلکه محققدر . بویله برعکس
تأثیردن ملت مستفید اولسه بیله ، هرکس نیتیله مأجور اوله‌جغندن ،
سز مشکور اوله‌مازسکز . اولادندن بولندیغکز برامتك حق
وحیثیتنه بوقدر تعرض ایتمکزی او بیچاره امت اونوده‌جق اولسه
بیله تاریخ ، استقبال اصلا عفو ایتمیه‌جکدر .

شمدی صبر ایلرلر اما برزمان ایتدکلرك
یوقلانیر تاریخلرده اسکی قیصرلر کبی

رد ایتمکده اولدیغکز اصول مشورتك فقدانی یوزندن اناطولی
خراب اولدی . هر طرفدن قان سیللری آقدی . هرخانه بر
ماتمکده حالنده‌در . هرچهره‌ده عمیق بریأس وتأثرك نشانه‌لری
کورلیور . ماضینك خطیاتنی استقبالك نظر تصحیحنه عرض
ایده‌بیله‌جکی برزمان کلیرسه بوقدر فلاکتلرك ادارهٔ کیفیه یوزندن
سرنمای دهشت اولدیغی هردرلو اوراق رسمیه ودلائل ثبوتیه‌سیله
میدان یقینه وضع اولنه‌جقدر ،

هنوز صوك امید و احتمال غائب اولمامش ایکن قلمکزله جریحه‌دار ایتدیککز حمیت و استقامتکزه التیامبخش اولمغه چالشمکزی ، اولاد وطندن اولمق حیثیتی و اون اوج ، اون درت سنه‌دن بری مستفید آثاریکز بولنمق مناسبتیله خالصانه اخطار و نیازه جرأت ایدرم . باقی ،

(وطن ! وطن !) دیه رك جان ویرن اعالینك
قلوب اهل وطن قبر ذی مهابتیدر !

جدیتی سور بر ترك

استنصاف

جداً متبحر علمای دینمزدن فضیلتلی م . ق ناصح افندی حضرتلرینک آثار گزیده‌سندندر . حضرت مؤلف ، عمومیتلری اعتباریله , قاره جاهل ، نصر ینصرجی علمامزدن دکلدر : عرب ، تورک ، فارس لسانلرندن ماعدا فرانسز ، انکلیز ، روس لسانلرینه‌ده واقف وسنین وفیره‌دن بری پاریس دارالفنونلرینه مداوم بر عارف حق وحقیقتدر . بو اثریله اهل اسلامی انصافه دعوت ایدییور . ۱۳۱ صحیفه‌لکدر . بهاسی پوسته اجرتیله برابر بر بوچوق فرانقدر . مرجعی : (ادارۀ مجموعۀ اجتهاد) در .

